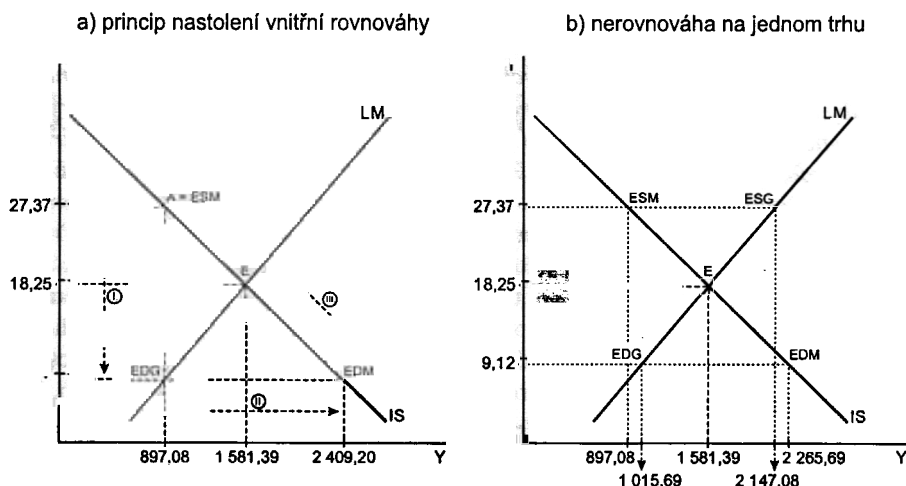

investice do zásob), na což budou firmy reagovat zvýšením objemu vyráběné produkce, a to z 897,08 jednotek na 2 409,20 j. (viz posun ②). S růstem produkce pak také dojde k růstu důchodu domácností, což se u těchto ekonomických subjektů projeví v rostoucí transakční poptávce po penězích. Pokud domácnosti při původní úrovni důchodu poptávaly pro transakční účely 538,24 jednotek, pak při nové úrovni zvýší svou transakční poptávku po penězích na 1 445,52 j., tj. o 907,28 jednotek. V důsledku růstu transakční poptávky po reálných peněžních zůstatcích vznikne na trhu peněz, samozřejmě při původní úrokové míře, převis poptávky po penězích nad nabídkou peněz (v tomto případě vzniklou nerovnováhu označujeme zkratkou EDM). Přebytečná poptávka po reálných peněžních zůstatcích následně vyvolá tlak na růst úrokové míry, která pak také vzroste, čímž dojde k poklesu efektivnosti jednotlivých investičních celků. V tomto případě budou firmy nuceny snížit svou poptávku po investicích, a to o 165,56 jednotek, z 481,84 na 316,28 j. (viz posun ③). Ekonomika tak nakonec dospěje do stavu vnitřní rovnováhy, tj. do situace, v níž budou současně v rovnováze trh statků a služeb a trh peněz (v našem případě se jedná o bod E).

Obrázek č. 23-6 Vnitřní rovnováha, resp. nerovnováha v modelu IS-LM

Nastolení vnitřní rovnováhy v modelu IS-LM v případě nerovnováhy na trhu peněz – převis nabídky peněz nad poptávkou po penězích (symbolický zápis):

$A [ESM]: \text{tlak na } \downarrow i \Rightarrow \downarrow i (27,37 \% \rightarrow 7,21 \%) \Rightarrow \uparrow I (179,42 \rightarrow 481,84) \Rightarrow \uparrow AD \Rightarrow EDG \Rightarrow IU < 0 \Rightarrow \uparrow Y (897,08 \rightarrow 2\,409,20) \Rightarrow \uparrow L_1 (538,24 \rightarrow 1\,445,52) \Rightarrow EDM \Rightarrow \text{tlak na } \uparrow i \Rightarrow \uparrow i (7,21 \% \rightarrow 18,25 \%) \Rightarrow \downarrow I (481,84 \rightarrow 316,28) \Rightarrow \downarrow AD \Rightarrow \downarrow Y (2\,409,20 \rightarrow 1\,581,39) \Rightarrow E [Y_2 = 1\,581,39; i_2 = 18,25 \%) \Rightarrow \uparrow Y \& \downarrow i$

Na základě výše řečeného dospějeme k následujícím závěrům: je-li v dané ekonomice dosaženo nerovnováhy na jednom ze dvou námi analyzovaných trhů, pak je k nastolení vnitřní rovnováhy nezbytně nutné, aby v případě:

- ✓ převisu nabídky peněz nad poptávkou po penězích (ESM) vzrostl objem vyráběné produkce a současně s tím také klesla úroková míra,